

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ Τ.Ε.Ε./Τ.Α.Κ.

Πρεβελάκη & Γρεβενών, 712 02 Ηράκλειο Κρήτης
Τηλ:2810.342520
E-Mail: teetak@tee.gr Ιστοσελίδα: www.teetak.gr

ΑΠΟΦΑΣΗ

της 6^{ης} Δεκεμβρίου 2023

"Νέο φορολογικό νομοσχέδιο για τους ελεύθερους επαγγελματίες"

Η Αντιπροσωπεία του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος Τμήματος Ανατολικής Κρήτης συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεων του Τμήματος, οδός Πρεβελάκη και Γρεβενών την 6^η Δεκεμβρίου 2023 και μετά από εισήγηση της ΑΜΑΚ, συζητήθηκε το ως άνω θέμα και αφού έγινε δεκτή η εισήγηση της ΑΜΑΚ με μικρές τροποποιήσεις κυρίως εναρμόνισης με το τελικό κείμενο του νομοσχεδίου που κατατέθηκε στη βουλή, αποφασίσαμε κατά πλειοψηφία:

Νέο φορολογικό νομοσχέδιο Χατζηδάκη για τους ελεύθερους επαγγελματίες ή αλλιώς... Κατάργηση του συστήματος «εσόδων-εξόδων», αύξηση της ανεργίας και κλείσιμο των μικρών ατομικών επιχειρήσεων

Πριν από μερικά χρόνια, με τους νόμους 3842/2010 και 3919/2011 καταργήθηκαν οι ελάχιστες αμοιβές των μηχανικών και η φορολόγησή τους με συντελεστές κέρδους επί του ακαθάριστου εισοδήματος, με το επιχείρημα της ανάγκης ύπαρξης ελεύθερου ανταγωνισμού και την άποψη ότι ο λογιστικός προσδιορισμός του φορολογητέου εισοδήματος (δλδ Έσοδα μείον Έξοδα) είναι το δικαιότερο σύστημα φορολόγησης, ενώ οποιοδήποτε άλλο αποτελεί διαστρέβλωση.

Σήμερα με τα προτεινόμενα φορολογικά μέτρα που θέλει να επιβάλλει η κυβέρνηση ακολουθεί αντίθετη πορεία και με επιχείρημα τη φοροδιαφυγή ουσιαστικά καταργεί το «δίκαιο σύστημα εσόδων εξόδων» και επιχειρεί να φορολογήσει τους ελεύθερους επαγγελματίες εξωλογιστικά, με τεκμήρια, ανεξάρτητα από τα πραγματικά κέρδη. Ο φόρος θα υπολογίζεται επί πλασματικών κερδών που σε ορισμένες περιπτώσεις θα είναι πολύ υψηλά όπως προκύπτει από το σχέδιο που κατατέθηκε στη βουλή. Παύουν να παίζουν σημαντικό ρόλο τα πραγματικά έσοδα και έξοδα του φορολογούμενου αφού στην συντριπτική πλειοψηφία των περιπτώσεων η φορολόγηση θα γίνεται με βάση τα τεκμήρια. Να υπενθυμίσουμε ότι όλοι οι ελεύθεροι επαγγελματίες υπόκεινται ήδη ως φυσικά πρόσωπα σε τεκμήρια και ανεξάρτητα με τα κέρδη ή

τις ζημιές από το επάγγελμά τους, πληρώνουν φόρο βάση τεκμηρίων (για κύρια κατοικία, αυτοκίνητο, τεκμήριο διαβίωσης κλπ). Επομένως και οι ελεύθεροι επαγγελματίες που δηλώνουν όπως διατείνεται η κυβέρνηση μηδενικό εισόδημα φορολογούνται βάσει τεκμηρίων διαβίωσης, ακόμα και αν δεν είχαν κέρδη από το επάγγελμά τους. Υπενθυμίζουμε ότι οι ελεύθεροι επαγγελματίες δεν έχουν αφορολόγητο ποσό και φορολογούνται από το πρώτο ευρώ καθώς επίσης και ότι επί των αμοιβών τους επιβάλλεται 24 % Φ.Π.Α. το οποίο αποδίδεται στο κράτος.

Ας δούμε όμως ποια είναι η πραγματικότητα για το ύψος των τεκμηρίων που θέλει να θεσπίσει η κυβέρνηση σε σχέση με αυτά που ακούγονται στα ΜΜΕ .

Πολλά Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης αλλά και εκπρόσωποι της κυβέρνησης προπαγανδίζουν ότι το τεκμήριο που θεσπίζεται θα είναι 10.920 ευρώ και αποτελεί «δίκαια φορολόγηση», επιστρατεύοντας ξανά τον κοινωνικό αυτοματισμό, για να φέρουν αντιμέτωπους τους μισθωτούς με τους αυτοαπασχολούμενους, που τους βαφτίζουν συλλήβδην φοροφυγάδες..

Η αλήθεια όμως είναι διαφορετική και η πλειοψηφία των ελευθεροεπαγγελματιών θα έχουν αρκετά υψηλότερο τεκμήριο. Συγκεκριμένα σύμφωνα με το άρθρο 28^Α του σχεδίου νόμου:

Το ελάχιστο εισόδημα από την άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας τεκμαίρεται μέχρι ποσό πενήντα χιλιάδες ευρώ (50.000 €) που προκύπτει από το άθροισμα των παρακάτω:

1. ποσού μέχρι τριάντα χιλιάδες ευρώ (30.000 €) που αντιστοιχεί στο μεγαλύτερο εκ των εξής:
  - a. του ετήσιου ποσού του μικτού κατώτατου μισθού των άρθρων 134 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου όπως ισχύει κατά την τελευταία ημέρα του αντίστοιχου φορολογικού έτους, προσαυξανόμενο κατά 10% για τα 3 έτη που έπονται της δεύτερης τριετίας από τη δήλωση έναρξης επαγγελματικής δραστηριότητας, επιπλέον 10% επί του ποσού της τρίτης τριετίας για τα 3 έτη που έπονται της δεύτερης τριετίας και επιπλέον 10% επί του ποσού της τέταρτης τριετίας για τα επόμενα έτη
(αντιστοιχεί σε ποσό 10.920 € για 6 έτη από την έναρξη και 14.196 € για πάνω από 12 έτη)
  - ή
  - b. του ποσού που αντιστοιχεί στις μικτές αποδοχές του υψηλότερα αμειβόμενου υπαλλήλου που απασχολείται από τον υπόχρεο

πλέον

2. ποσού, έως δεκαπέντε χιλιάδες ευρώ (15.000 €) που ισούται με το 10% του ετήσιου κόστους που καταβάλλει ο υπόχρεος για τη μισθοδοσία του προσωπικού που απασχολεί

πλέον

3. ποσού που ανέρχεται στο 5% επί του ποσού, κατά το οποίο ο κύκλος εργασιών του υπόχρεου υπερβαίνει το μέσο ετήσιο κύκλο εργασιών του Κωδικού Αριθμού Δραστηριότητας στον οποίο ο υπόχρεος πραγματοποιεί τα υψηλότερα έσοδα.

Το τεκμήριο λοιπόν προκύπτει από το άθροισμα των 3 παραπάνω ποσών.

Χρησιμοποιείται δηλαδή ως βάση του τεκμηρίου είτε ο ετήσιος μικτός μισθός ενός μισθωτού με τις αντίστοιχες τριετίες ή ο μικτός μισθός του υψηλότερα αμειβομένου υπαλλήλου (όποιο είναι μεγαλύτερο) και πάνω σε αυτή τη βάση εφαρμόζονται προσαυξήσεις 10% επί του συνολικού μισθολογικού κόστους όλων των υπαλλήλων και 5% επί της διαφοράς του ετήσιου κύκλου εργασιών του υπόχρεου με το μέσο ετήσιο κύκλο εργασιών του ΚΑΔ με τα υψηλότερα έσοδα.

Για την πλειοψηφία των ελευθεροεπαγγελματιών το τεκμήριο προσδιορίζεται αρκετά υψηλότερα από το ποσό των 10.920 € που έχει παρουσιαστεί στα περισσότερα δημοσιεύματα και μπορεί να φθάσει μέχρι το ποσό των 50.000 €.

Θεωρούμε ότι δεν χρειάζεται ιδιαίτερη ανάλυση με παραδείγματα για να καταλάβουμε ότι οδηγούμαστε στην συρρίκνωση του κλάδου των μικρών ελευθέρων επαγγελματιών και ιδιαίτερα των μηχανικών που έχουν και ιδιαιτερότητες σχετικά με το χρόνο είσπραξης των αμοιβών από τις μελέτες που εκπονούν. Χρόνια τώρα δρομολογείται η συγκέντρωση έργων, μελετών και υπηρεσιών στις πολύ μεγάλες τεχνικές εταιρείες.

Πιστεύουμε ότι, με βάση τις προτάσεις της κυβέρνησης, άμεσα ή έμμεσα δρομολογούνται τα παρακάτω:

- **Αύξηση της ανεργίας, απόλυση υπαλλήλων, ενίσχυση «ελαστικών μορφών εργασίας».** Είναι προφανές ότι όταν αυξάνεται το ελάχιστο φορολογητέο εισόδημα με κάθε πρόσληψη υπαλλήλου, θα οδηγηθούμε σε μειώσεις προσλήψεων και πιθανή αύξηση απολύσεων. Επίσης θα προτιμώνται «ελαστικές μορφές εργασίας» και θα αυξηθεί η αδήλωτη εργασία. Η σύνδεση του τεκμηρίου του ελευθεροεπαγγελματία με το μικτό μισθό του υψηλότερα αμοιβόμενου υπαλλήλου του θα οδηγήσει σε συμπίεση των μισθών στον κατώτατο. Επίσης η σύνδεση του τεκμηρίου με τον κατώτατο μισθό προσαυξημένο λόγω τριετιών θα οδηγήσει σε αντιπαλότητα με τους μισθωτούς και θα έχει απρόβλεπτες συνέπειες ανάλογα με τις μελλοντικές αλλαγές της σχετικής νομοθεσίας.
- **Δεν γίνεται αποδεκτή από το κράτος η ημιαπασχόληση για τους ελευθεροεπαγγελματίες.** Ένας μισθωτός μπορεί να δουλεύει λιγότερες ώρες με λιγότερα έσοδα (μερική απασχόληση), ενώ ο ελευθεροεπαγγελματίας θεωρείται ότι πρέπει να δουλεύει πλήρως, να είναι επιτυχημένος και να κερδίζει αρκετά. Σύμφωνα με την κυβέρνηση, δεν μπορεί να δουλεύει κάποιος λιγότερο επειδή δεν έχει πολύ δουλειά ή γιατί έχει άλλες υποχρεώσεις, όπως μικρά παιδιά ή γιατί το επιλέγει. Δεν λαμβάνεται υπόψη αν έχει άλλες πηγές εισοδημάτων όπως ακίνητα για να συμπληρώνει τα απαραίτητα για τη διαβίωσή του. Σε ένα ζευγάρι ελευθεροεπαγγελματιών για παράδειγμα, σύμφωνα με την κυβέρνηση δεν γίνεται αποδεκτό ότι ο ένας από τους δύο μπορεί να δουλεύει λιγότερο και να ασχολείται περισσότερο με τις οικογενειακές υποχρεώσεις και τα παιδιά τους, αφού τα τεκμήρια θα εφαρμόζονται για καθέναν χωριστά.

- **Διπλή φορολόγηση για τους μηχανικούς που ασχολούνται με μελέτες και έργα.** Στην περίπτωση εκπόνησης μελέτης (π.χ. για δημόσιο έργο) ή κατασκευή έργου και η πληρωμή γίνει (όπως συνηθίζεται) το επόμενο έτος από αυτό που εκπονείται η μελέτη, ο μηχανικός θα φορολογηθεί 2 φορές για την ίδια εργασία: Κατά το έτος εκπόνησης της μελέτης ή της κατασκευής του έργου με βάση το τεκμήριο και κατά το έτος είσπραξης με βάση τον λογιστικό προσδιορισμό.
- **Κλείσιμο επιχειρήσεων, κίνδυνος χρεωκοπίας.** Στις περιπτώσεις που ένας ελευθεροεπαγγελματίας ή μια ατομική επιχείρηση δεν κερδίζει αρκετά και δυσκολεύεται να ανταπεξέλθει, οδηγείται στη χρεωκοπία άμεσα αφού δεν υπάρχει η δυνατότητα να πληρωθούν οι φόροι. Εδώ τίθεται το μεγάλο ερώτημα, δεν γνωρίζουν οι κυβερνώντες ότι πολλές ατομικές επιχειρήσεις, πολλοί ελεύθεροι επαγγελματίες, πολλοί αυτοαπασχολούμενοι, είναι καταχρεωμένοι και στην πραγματικότητα δεν κερδίζουν τίποτα; Δεν γνωρίζουν ότι πολλές ατομικές επιχειρήσεις κλείνουν; Δεν γνωρίζουν ότι χιλιάδες από αυτούς χρωστούν ασφαλιστικές εισφορές για τον εαυτό τους ή για τον υπάλληλό τους και έχουν χρέη στην εφορία; Οι περισσότεροι από αυτούς για να επιβιώσουν δεν πληρώνουν τις υποχρεώσεις τους προς τα ταμεία ή το κράτος, χρεώνονται με τόκους και μπαίνουν σε καθεστώς ρυθμίσεων όταν μπορούν, ελπίζοντας ότι θα βελτιωθεί η κατάσταση και θα σώσουν την επιχείρησή τους. Έρχεται λοιπόν τώρα το κράτος και τους λέει ότι επειδή σας θεωρώ όλους φοροφυγάδες θα σας φορολογήσω για πλασματικά κέρδη και ουσιαστικά τους σπρώχνει προς τη χρεωκοπία.
- **Απόκρυψη εισοδημάτων, αύξηση της φοροδιαφυγής.** Σε αντίθεση με το ψευδοεπιχείρημα της πάταξης της φοροδιαφυγής που επικαλείται η κυβέρνηση, οι ελεύθεροι επαγγελματίες θα αποκτήσουν κίνητρο για απόκρυψη εισοδημάτων διότι το επιβαλλόμενο τεκμήριο θα προσαυξάνεται ανάλογα με το ακαθάριστο εισόδημα (τζίρο) σε σχέση με το μέσο τζίρο του ΚΑΔ του επαγγελματία. Επομένως όποιος δηλώνει το πραγματικό του ακαθάριστο εισόδημα και είναι υψηλό θα φορολογείται ακόμα παραπάνω! Αυτό θα οδηγήσει σε απόκρυψη εισοδημάτων με μη έκδοση παραστατικών και τελικά οι περισσότεροι θα φορολογούνται με βάση τα τεκμήρια είτε κερδίζουν λιγότερα, είτε περισσότερα. Επομένως λειτουργεί σαν κεφαλικός φόρος που στην πραγματικότητα διαλύει τους μικρούς ελευθεροεπαγγελματίες. Εάν στόχος ήταν η πάταξη της φοροδιαφυγής θα δινόταν ουσιαστικά κίνητρα τόσο στους ελευθεροεπαγγελματίες, όσο και στους πελάτες τους να εκδίδουν και να ζητούν αντίστοιχα παραστατικά. Τέτοια κίνητρα για παράδειγμα είναι η μείωση του συντελεστή ΦΠΑ και η δυνατότητα αφαίρεσης ολόκληρου του ποσού από το φορολογητέο εισόδημα του τελικού καταναλωτή.
- **Δημιουργία ανισοτήτων μεταξύ ελευθεροεπαγγελματιών και εταιριών – στόχος ο εγκλωβισμός και η συρρίκνωση των ελευθεροεπαγγελματιών.** Είναι σαφές ότι η φορολόγηση που προωθείται βάσει τεκμηρίων χτυπά τους ελεύθερους επαγγελματίες, τους αυτοαπασχολούμενους και όχι τις εταιρίες. Δηλαδή εάν ένας επαγγελματίας έχει συστήσει εταιρία οποιασδήποτε μορφής δεν υπόκειται σε αυτή την άδικη οριζόντια φορολόγηση. Αυτό θα οδηγούσε ίσως σε σύσταση εταιριών από την πλειονότητα των

ελευθεροεπαγγελματιών, όχι για να μην πληρώνουν τους φόρους που τους αναλογούν, αλλά για να γλιτώσουν τα υψηλά τεκμήρια που οδηγούν σε άδικη υπέρμετρη φορολόγηση. Όμως και αυτή τη διέξοδο φαίνεται ότι ο κ. Χατζηδάκης θέλει να την κλείσει στους μικρούς επαγγελματίες ώστε «να τους πιάσει στη φάκα» και να τους οδηγήσει στο κλείσιμο. Ήδη διαβάζουμε ότι όποιος ελεύθερος επαγγελματίας κλείσει τα βιβλία του και συστήσει εταιρία με το ίδιο αντικείμενο από το 2023 και μετά δεν θα γλιτώνει τα τεκμήρια!! Δηλαδή με ίδια νομική μορφή εταιρίας κάποιοι θα φορολογούνται με τεκμήρια και κάποιοι όχι! Εγκλωβίζονται οι μικροί να παραμείνουν μικροί και να πληρώνουν υψηλούς φόρους δλδ ουσιαστικά αναγκάζονται να αποχωρήσουν από το επάγγελμα. Όποιος όμως είχε ήδη εταιρία τη γλιτώνει! Αθάνατη Ελλάδα!

- **Αντικίνητρο για επενδύσεις των ελευθεροεπαγγελματιών.**

Η έμμεση κατάργηση του λογιστικού προσδιορισμού καθαρού εισοδήματος (σύστημα εσόδων – εξόδων) θα λειτουργήσει ως αντικίνητρο για επενδύσεις σε λογισμικό και εξοπλισμό των μικρών επιχειρήσεων αφού τα έξοδα αυτά δεν θα υπολογίζονται στον υπολογισμό του καθαρού εισοδήματος. Ειδικά για το 2023 που θα εφαρμοστούν αναδρομικά οι νέες ρυθμίσεις, όποιος είχε αυξημένα έσοδα και επέλεξε να επενδύσει στην επιχείρησή του βγαίνει διπλά ζημιωμένος διότι θα φορολογηθεί τεκμαρτά.

Με βάση τα παραπάνω καλούμε

- την κυβέρνηση να αποσύρει τα προτεινόμενα μέτρα που στόχο έχουν τη συρρίκνωση του κλάδου των ελευθεροεπαγγελματιών
- το ΤΕΕ να προχωρήσει σε όλες τις απαραίτητες δράσεις ώστε να πιέσει για την απόσυρση του νομοσχεδίου

ΤΟ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ ΤΗΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο Γ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Μιχαήλ Γολοβάνης

Εμμανουήλ Παντελής

Ιωάννης Μαρνέλλος

Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ

Πολιτικός Μηχανικός

Αγρονόμος Τοπογράφος

Μηχανικός